

STATUT ZWIĄZKU LUSTRACYJNEGO SPÓŁDZIELNI

I. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Związek Lustracyjny Spółdzielni - zwany dalej „Związkiem” – jest dobrowolną i samodzielną organizacją spółdzielczą zrzeszającą spółdzielnie, które założyły Związek lub do niego przystąpiły.
2. Na zasadzie dobrowolności Związek skupia wokół siebie organizacje i podmioty, zwane dalej „Interesariuszami”, których cele działalności pokrywają się w całości lub w części z celami działalności Związku.
3. Związek działa na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, zwanej dalej „ustawą” oraz niniejszego statutu.

§ 2

1. Siedzibą Związku jest miasto stołeczne Warszawa.
2. Związek działa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Czas trwania Związku nie jest ograniczony.
3. Związek ma osobowość prawną i działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawach i statucie.
4. Związek może tworzyć struktury organizacyjne - delegatury regionalne, ośrodki szkoleniowo – konferencyjne, gospodarcze, agencje rozwoju spółdzielczości, archiwa, organizacje wspierające spółdzielczość i inne - wykonujące w jego imieniu funkcje określone w statucie.

§ 3

1. Związek używa pieczęci prostokątnej z napisem „Związek Lustracyjny Spółdzielni”, która ponadto może zawierać adres i inne celowe oznaczenia.
2. Związek może używać skrótu „ZLSP”.

§ 4

1. Związek w swojej działalności kieruje się zasadami Międzynarodowego Związku Spółdzielczego.
2. Związek może przystępować do międzynarodowych organizacji spółdzielczych oraz zawierać porozumienia z nimi, jeśli jest to zgodne z obowiązującym prawem, a także uzasadnione realizacją jego celów i zasad statutowych.
3. Związek - przez swych przedstawicieli - aktywnie uczestniczy w pracach Krajowej Rady Spółdzielczej oraz współpracuje z polskimi organizacjami spółdzielczymi i gospodarczymi, samorządowymi i pozarządowymi.
4. Związek może także powoływać i uczestniczyć w powoływaniu nowych podmiotów - zwłaszcza gospodarczych - i być ich członkiem.

§ 5

1. Związek ulega likwidacji:
 - a) wskutek zmniejszenia liczby członków, poniżej wskazanej w statucie lub ustawie,
 - b) na mocy uchwały Zjazdu Delegatów Związku podjętej większością 2/3 głosów,
 - c) na podstawie orzeczenia sądu wydanego na wniosek Krajowej Rady Spółdzielczej, w przypadku gdy Związek swoją działalnością rażąco narusza prawo lub postanowienia statutu.
2. W przypadkach określonych w ust. 1 lit. a) i b) Zarząd Związku niezwłocznie zawiadamia sąd rejestrowy i Krajową Radę Spółdzielczą. Zjazd lub Rada Nadzorcza wyznacza likwidatora.
3. Wniosek Krajowej Rady Spółdzielczej, o którym mowa w ust. 1 lit. c) powinien zawierać wskazanie likwidatora Związku.

II. Cele i przedmiot działalności Związku

§ 6

1. Celem działalności Związku jest zapewnienie zrzeszonym w nim spółdzielniom pomocy i wsparcia w ich działalności statutowej poprzez:
 - a) lustrację i podejmowanie innych działań mających na celu zapewnienie legalności, gospodarności i rzetelności podmiotów spółdzielczych,
 - b) tworzenie warunków rozwoju spółdzielni i organizacji spółdzielczych,
 - c) upowszechnianie idei spółdzielczego gospodarowania,
 - d) integrowanie środowiska spółdzielczości.
2. Celem Związku jest także:
 - a) działanie na rzecz tworzenia i doskonalenia standardów, metodyki i tematyki lustracji,
 - b) działanie na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej oraz
 - c) upowszechnianie koncepcji Społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).

§ 7

Przedmiotem działalności Związku jest:

- działalność pozostałych organizacji członkowskich gdzie indziej nie sklasyfikowanych (PKD 94.99.Z)
- działalność członkowskich organizacji zawodowych (PKD 94.12.Z)
- działalność organizacji komercyjnych i pracodawców (PKD 94.11.Z)
- kursy i szkolenia związane ze zdobywaniem wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (PKD 85.59.B)
- Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania (PKD 55.20.Z)
- hotele i podobne obiekty zakwaterowania (PKD 55.10.Z)
- działalność archiwów (PKD 91.12.Z)
- działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów (PKD 82.30.Z)
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z)

§ 8

Do zadań Związku należy:

- a) przeprowadzanie lustracji spółdzielni,
- b) prowadzenie na rzecz spółdzielni działalności instruktażowej, doradczej, kulturalno-oświatowej, szkoleniowej i wydawniczej,
- c) reprezentowanie interesów zrzeszonych spółdzielni wobec organów administracji państwowej, organów samorządu terytorialnego i innych organów,
- d) reprezentowanie zrzeszonych spółdzielni za granicą,
- e) inicjowanie i rozwijanie współpracy między spółdzielniami oraz współdziałanie z placówkami naukowo-badawczymi,
- f) promowanie spółdzielni zrzeszonych i niezrzeszonych w kraju i za granicą,
- g) prowadzenie archiwów i składnic dokumentów,
- h) uczestniczenie we wszystkich formach współpracy międzybranżowej spółdzielni,
- i) promowanie idei spółdzielczych poprzez udzielenie informacji i instruktażu w ramach własnych inicjatyw i na zlecenie osób trzecich,
- j) integracja lokalnych społeczności,
- k) realizowanie działań w sferze pożytku publicznego w szczególności w zakresie:
 - działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluceniem społecznym poprzez działania w obszarze ekonomii społecznej,
 - działalności wspomagającej rozwój przedsiębiorczości, w tym edukacji ekonomicznej dzieci i młodzieży poprzez wspieranie spółdzielni uczniowskich.

§ 9

W celu realizacji swoich zadań Związek wykonuje czynności określone w ustawach i w statucie, w szczególności:

- a) organizuje i programuje działalność lustracyjną, w tym określa metodykę przeprowadzania czynności lustracyjnych i postępowania polustracyjnego oraz prowadzi doskonalenie zawodowe lustratorów;
- b) organizuje i przeprowadza badanie sprawozdań finansowych zgodnie z wymogami ustawowymi;
- c) udziela pomocy spółdzielniom i organizacjom spółdzielczym oraz innym jednostkom, w zakresie szkolenia, instruktażu i fachowego doradztwa w sprawach finansowo-księgowych, prawnych i samorządowo-organizacyjnych;
- d) propaguje znajomość Prawa spółdzielczego oraz zasad idei spółdzielczych i spółdzielczego współdziałania, wspiera rozwój działalności samorządowej, kulturalnej, oświatowej, sportowej i społeczno-wychowawczej wśród spółdzielni oraz innych podmiotów;
- e) działa na rzecz integracji spółdzielczości, środowiska lokalnego, ochrony interesów zrzeszonych spółdzielni i ich członków, współpracy między spółdzielniami a Interesariuszami;
- f) inicjuje i propaguje nowoczesne formy organizacji i zarządzania podmiotami spółdzielczymi oraz nowatorskie trendy w tworzeniu i funkcjonowaniu nowych podmiotów działających na zasadach spółdzielczych, w tym działających w sferze ekonomii społecznej;
- g) ocenia formy, warunki, kierunki oraz wyniki działalności spółdzielni w Polsce, a także przedstawia informacje i wnioski naczelnym organom spółdzielczym;
- h) inicjuje i opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących spółdzielczości oraz około-spółdzielczych mających dla niej istotne znaczenie, a także dotyczących podmiotów ekonomii społecznej;
- i) prowadzi działalność wydawniczą;
- j) rozpatruje skargi na działalność zrzeszonych w Związku spółdzielni oraz organizuje postępowanie rozjemcze w sporach między organizacjami spółdzielczymi;
- k) prowadzi rejestry zrzeszonych w Związku spółdzielni oraz wykaz Interesariuszy Związku;
- l) prowadzi archiwa, składnice i archiwizuje dokumenty niearchiwalne zlikwidowanych spółdzielni, organizacji spółdzielczych i innych podmiotów;
- ł) prowadzi inną działalność związaną z celami statutowymi w zakresie przewidzianym obowiązującymi ustawami;
- m) organizuje pomoc finansową przede wszystkim dla spółdzielni.

§ 10

W celu realizacji swoich zadań Związek wykonuje czynności określone w ustawach i statucie, a w szczególności:

- a) współpracuje z międzynarodowymi organizacjami spółdzielczymi i reprezentuje w nich polskie spółdzielnie;
- b) reprezentuje interesy gospodarcze zrzeszonych w Związku spółdzielni w kraju i za granicą oraz udziela pomocy w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych spółdzielni z krajowymi i zagranicznymi organizacjami, zwłaszcza spółdzielczymi;
- c) organizuje udział spółdzielni zrzeszonych w Związku w krajowych i międzynarodowych targach i wystawach oraz popularyzuje i promuje podmioty spółdzielcze oraz ich wyroby w kraju i za granicą lub reprezentuje je, w celu zwiększenia ich konkurencyjności rynkowej i zagranicznej;
- d) podejmuje działania na rzecz integracji spółdzielczej i lokalnej m.in. przez powołanie klubów spółdzielczych, porozumień, klastrów;
- e) gospodaruje nieruchomościami stanowiącymi własność Związku lub przez Związek użytkowanymi;
- f) współpracuje z Krajową Radą Spółdzielczą, organizacjami spółdzielczymi, administracją państwową, samorządową i lokalną oraz innymi organizacjami i podmiotami;
- g) działa na rzecz rozwoju instrumentów finansowych, mających na celu pomoc spółdzielniom w gromadzeniu środków finansowych i wspomagających działalność spółdzielni;
- h) inicjuje nadawanie spółdzielniom zrzeszonym w Związku oraz Interesariuszom nagród i wyróżnień za ich działalność;
- i) organizuje środki na realizację celów i zadań statutowych.
- j) prowadzi działalność informacyjną, szkoleniową, promocyjną i rzeczniczą,

- k) wspiera Interesariuszy w zakresie wykonywania przez nich czynności zgodnych z celami i zadaniami Związku.

§ 11

1. Związek działając z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa w celu realizacji zadań określonych w § 8 może podejmować na rzecz zrzeszonych spółdzielni oraz Interesariuszy również inne czynności – poza określonymi w § 9 i 10 - w sposób określony prawem i uchwałami jego władz statutowych.
2. Działania, o których mowa w §11 ust. 1, Związek może podejmować również na rzecz spółdzielni niezrzeszonych, na warunkach wzajemnie uzgodnionych.

III. Członkowie Związku, ich prawa i obowiązki

§ 12

1. Członkami Związku są spółdzielnie, które założyły Związek lub do niego przystąpiły.
2. Zrzeszenie się w Związku jest dobrowolne i nie pociąga odpowiedzialności za zobowiązania Związku.
3. Związek zrzesza co najmniej dziesięciu członków.
4. Spółdzielnia przystępująca do Związku składa deklarację przystąpienia do Związku podpisaną przez jej zarząd oraz zatwierdzoną uchwałą walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli), a także wnosi wpisowe w wysokości 1.000,00 złotych.
- 4a. Deklaracja powinna być złożona pod nieważnością na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci elektronicznej przesyła się na adres do doręczeń elektronicznych Związku i opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym. Pismo utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym.
5. Zrzeszona w Związku spółdzielnia zobowiązana jest do opłacenia składki członkowskiej w wysokości 700 złotych rocznie, jednorazowo najpóźniej do dnia 31 marca roku następnego.
6. Zarząd Związku może okresowo zawiesić wnoszenie przedmiotowej składki lub częściowo ją umorzyć z powodu trudnej sytuacji gospodarczej zrzeszonej spółdzielni. Zawieszenie lub częściowe umorzenie, o którym mowa powyżej, następuje na pisemny wniosek spółdzielni. Spółdzielnia nie może być całkowicie zwolniona z płatności składki.

§ 13

1. Członkom Związku przysługuje:
 - a) wykonywanie przez ich przedstawicieli na Zjazd Delegatów czynnego i biernego prawa wyborczego do organów statutowych Związku;
 - b) prawo korzystania ze wszystkich form pomocy określonych w § 6 niniejszego statutu oraz usług delegatur regionalnych i ośrodków szkoleniowo- konferencyjnych Związku;
 - c) prawo żądania współdziałania Związku w ochronie interesów członków Związku, gwarantowanych obowiązującymi przepisami prawa;
 - d) prawo zgłaszania pod adresem Rady Nadzorczej i Zarządu Związku, uzasadnionych postulatów i wniosków dot. m.in. działań rządu i parlamentu;
 - e) prawo wystąpienia ze Związku - na zasadach określonych w niniejszym statucie.
2. Członkowie Związku mają obowiązek:
 - a) przestrzegania w swojej działalności statutu, zasad spółdzielczych, oraz uchwał Zjazdu Delegatów, Rady Nadzorczej i Zarządu Związku;
 - b) popierania interesów spółdzielni zrzeszonych w Związku i samego Związku;
 - c) poddawania się lustracji przeprowadzanej na zlecenie Związku przez zatrudnionych w nim lustratorów oraz usuwania nieprawidłowości ujawnionych przez lustrację;
 - d) dotrzymywania terminów wpłat składek członkowskich.

§ 14

1. Decyzję w sprawie przyjęcia lub odmowy przyjęcia spółdzielni na członka Związku dokonuje Zarząd Związku na podstawie pisemnej deklaracji, opisanej w § 12 ust. 4., w ciągu miesiąca od jej otrzymania. O treści podjętej uchwały Zarząd Związku powiadamia niezwłocznie zainteresowaną spółdzielnię.
2. Nowo przyjęty członek Związku zobowiązany jest do bezzwłocznego dokonania wpłaty wpisowego.
3. Spółdzielni nie przyjętej na członka Związku służy prawo odwołania do Rady Nadzorczej Związku, której decyzja jest ostateczna.

§ 15

1. Członek może wystąpić ze Związku składając Zarządowi pisemne oświadczenie, ze skutkiem na koniec roku kalendarzowego, przy zachowaniu trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia członkostwa.
2. Do oświadczenia występujący Członek zobowiązany jest dołączyć uchwałę Walnego Zgromadzenia Spółdzielni zgodnie z §38 Ustawy Prawo Spółdzielcze.

§ 16

1. Członek może być wykluczony ze Związku, jeżeli nie wypełnia obowiązków statutowych lub w inny sposób godzi w porządek prawny oraz wspólnotę interesów członkowskich, w szczególności w przypadku braku wpłat składek członkowskich za 2 kolejne lata.
2. Decyzję o wykluczeniu członka ze Związku podejmuje Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu Związku, w drodze uchwały podjętej większością 2/3 głosów obecnych na posiedzeniu członków Rady Nadzorczej.
3. Członek Związku ma prawo w ciągu trzech miesięcy od dnia doręczenia mu uchwały o wykluczeniu, odwołać się do Zjazdu Delegatów Związku, który rozstrzyga w tej sprawie ostatecznie.

§ 17

Zarząd wykreśla z rejestru zrzeszonych w Związku spółdzielni członka, którego byt prawny ustał wskutek wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego. Zarząd wykreśla z wykazu Interesariuszy Związku podmiot, którego byt prawny ustał.

§ 18

Członek, którego członkostwo w Związku ustało obowiązany jest bezzwłocznie uiścić składkę za okres trwania członkostwa oraz dokonać pełnego rozliczenia ewentualnych innych zobowiązań w stosunku do Związku.

§ 19

O uzyskaniu lub utracie członkostwa w Związku zainteresowana spółdzielnia jest powiadamiana przez Zarząd Związku pisemnie, listem poleconym, przy czym nieodebrane awizowane przez pocztę pismo uważa się za doręczone lub w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych spółdzielni, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych. Pismo w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym. Pismo utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym.

IV. Interesariusze Związku

§ 19a

1. Interesariuszem Związku mogą zostać organizacje i podmioty, których cele działalności pokrywają się w całości lub części z celami lub zadaniami Związku, w tym podmioty nie posiadające osobowości

prawnej m.in. kooperatywy i spółdzielnie uczniowskie.

2. Interesariusze wyrażający wolę podjęcia współpracy ze Związkiem na określonej płaszczyźnie składają Zarządowi Związku List Intencyjny.
3. Zarząd Związku podejmuje decyzję o nadaniu statusu Interesariusza.
4. Interesariusze nie posiadają praw, ani obowiązków członków zrzeszonych.
5. Szczegółowe zasady współdziałania Związku z Interesariuszami określa odrębny Regulamin zatwierdzony przez Zarząd Związku

V. Organy Związku

§ 20

Organami Związku są:

- a) Zjazd Delegatów
- b) Rada Nadzorcza;
- c) Zarząd.

§ 21

1. Zjazd Delegatów jest najwyższym organem samorządowym Związku w zakresie spraw określonych ustawą i statutem. Zjazd Delegatów zwoływany jest nie rzadziej, niż co cztery lata. W uzasadnionych przypadkach mogą być zwoływane Nadzwyczajne Zjazdy Delegatów.
2. Zjazd Delegatów składa się z przedstawicieli spółdzielni zrzeszonych w Związku. Każda spółdzielnia zrzeszona w Związku reprezentowana jest na Zjeździe przez jednego przedstawiciela, wybranego przez macierzyste walne zgromadzenie (zebranie przedstawicieli), lub przedstawiciela wybranego wspólnie z innymi spółdzielniami - jeżeli liczba zrzeszonych w Związku spółdzielni przekroczy sto, z tym, że jeden przedstawiciel nie może reprezentować więcej niż pięć spółdzielni. Szczegółowe zasady wyboru przedstawicieli na Zjazd Delegatów określa Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu Związku.
3. W Zjeździe Delegatów mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie Krajowej Rady Spółdzielczej reprezentujący w niej środowisko spółdzielczości, przedstawiciele rad nadzorczych i zarządów spółdzielni zrzeszonych w Związku oraz inne zaproszone osoby, w tym Interesariusze.
4. Do właściwości Zjazdu Delegatów w szczególności należy:
 - a. zatwierdzanie porządku i regulaminu obrad oraz wybór organów Zjazdu (prezydium, komisji);
 - b. ustalanie liczby członków Rady Nadzorczej i Zarządu Związku;
 - c. rozpatrywanie sprawozdań z działalności Rady Nadzorczej i Zarządu Związku, ocena ich działalności oraz udzielanie absolutorium członkom Zarządu;
 - d. uchwalanie statutu Związku oraz jego zmian;
 - e. rozpatrywanie odwołań opisanych w § 16 ust. 3. od decyzji Rady Nadzorczej;
 - f. rozpatrywanie informacji Rady Nadzorczej i Zarządu dotyczącej sprawozdań finansowych,
 - g. podejmowanie decyzji o tworzeniu i przeznaczeniu funduszy celowych Związku;
 - i. dokonywanie oceny stanu majątkowego Związku;
 - j. uchwalanie kierunków i programów działalności Związku w zakresie jego zadań statutowych;
 - k. podejmowanie uchwał w sprawie połączenia się i podziału Związku oraz jego likwidacji;
 - l. dokonywanie wyboru delegatów na Kongres Spółdzielczości;
 - ł. uchwalanie regulaminu pracy Rady Nadzorczej Związku;
 - m. podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości, zbycia zakładu lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej;
 - n. rozpatrywanie wniosków wynikających z przedstawionego protokołu polustracyjnego oraz podejmowanie uchwał w tym zakresie.
5. Zjazd Delegatów jest zwoływany w trybie statutowym przez Zarząd Związku lub w trybie nadzwyczajnym uchwałą Rady Nadzorczej z jej inicjatywy, względnie na wniosek 10% ogólnej liczby członków Związku.
6. Zawiadomienie o Zjeździe Delegatów, zawierające termin, miejsce i porządek dzienny obrad, powinno być wysłane do członków Związku na czternaście dni przed terminem obrad Zjazdu listem poleconym lub w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych członka lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Zawiadomienie w postaci papierowej opatruje

się podpisem własnoręcznym. Pismo utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym.

7. Zasady obradowania Zjazdu Delegatów określa regulamin uchwalony przez Zjazd, z tym, że jego obrady są prawomocne, gdy w Zjeździe uczestniczy nie mniej niż 30% wybranych delegatów (przedstawicieli).
8. Uchwały Zjazdu Delegatów Związku zapadają zwykłą większością głosów, za wyjątkiem spraw, co do których ustawa lub statut wymagają większości kwalifikowanej. O formie głosowania - tajnego lub jawnego – decyduje ustawa Prawo Spółdzielcze i regulamin obrad Zjazdu.

§ 22

1. Rada Nadzorcza jest najwyższym organem Związku, działającym między Zjazdami Delegatów, w granicach kompetencji określonych ustawą i statutem oraz regulaminem pracy zatwierdzonym przez Zjazd Delegatów. Kadencja Rady Nadzorczej trwa cztery lata.
2. Liczbę członków Rady Nadzorczej ustala Zjazd Delegatów Związku, przy założeniu, że w Radzie Nadzorczej znajdować się będzie przynajmniej po jednym przedstawicielu z terenu działania każdej Delegatury Regionalnej, liczba członków Rady Nadzorczej wynosi od 9-13.
3. Członków Rady Nadzorczej Związku wybiera w głosowaniu tajnym Zjazd Delegatów spośród nieograniczonej liczby uczestniczących w nim delegatów. Członkami Rady Nadzorczej nie mogą być osoby, które są członkami Zarządu Związku.
4. Mandat członka Rady Nadzorczej wygasa z upływem kadencji, a przed upływem kadencji w przypadku:
 - a) na skutek zrzeczenia się mandatu,
 - b) ustania członkostwa macierzystej spółdzielni lub organizacji spółdzielczej w Związku,
 - c) odwołania członka przez Zjazd Delegatów większością 2/3 głosów,
 - d) ustania zatrudnienia lub utraty członkostwa w macierzystej spółdzielni o ile nie pracuje on w innej spółdzielni zrzeszonej w Związku lub jest jej członkiem,
 - e) śmierci.

W sytuacji wygaśnięcia mandatu członka Rady Nadzorczej przed upływem kadencji, Rada Nadzorcza podejmuje uchwałę w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 4, Rada Nadzorcza może podjąć decyzję o działalności w składzie zmniejszonym, o ile jest on zgodny z minimalnym składem Rady Nadzorczej ustalonym w Statucie lub powołaniu do Rady kandydata, który w kolejności otrzymał na Zjeździe Delegatów Związku największą liczbę głosów, wśród kandydatów z terenu działania tej Delegatury, z której wygaśł mandat członka.
6. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Prezydium złożone z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i sekretarza oraz wybiera Komisję Rewizyjną i w miarę potrzeby komisje problemowe. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej wchodzi w skład 4-osobowego Prezydium Rady Nadzorczej.
7. Do kompetencji Rady Nadzorczej Związku w szczególności należy:
 - a) powoływanie i odwoływanie w głosowaniu tajnym członków Zarządu Związku oraz ustalanie ich wynagrodzenia;
 - b) nadzór i kontrola działalności Zarządu Związku, zwłaszcza w zakresie przestrzegania przepisów prawa i statutu oraz ocena jego działalności;
 - c) zatwierdzanie struktury organizacyjnej oraz decydowanie o utworzeniu lub likwidacji jednostek organizacyjnych Związku;
 - d) podejmowanie decyzji o wykluczeniu spółdzielni ze Związku;
 - e) rozpatrywanie skarg na działalność Związku i jednostek organizacyjnych Związku;
 - f) upoważnianie Zarządu do przyjmowania spadków, zapisów i darowizn na rzecz Związku oraz podejmowanie uchwał w sprawie nabycia i obciążenia nieruchomości oraz nabycia zakładu lub innej jednostki organizacyjnej; decyzje w przedmiotowych sprawach podejmuje Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu Związku;
 - g) ustalanie najwyższej sumy zobowiązań, jaką Związek może zaciągnąć;
 - h) rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych sprawozdań finansowych oraz rocznych preliminarzy budżetowych Związku, a także wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Związku;
 - i) nadawanie Odznak Honorowych „Za Zasługi dla Spółdzielczości Pracy” i „Zasłużony dla

- Spółdzielczości Pracy”;
- j) przedkładanie Zjazdowi Delegatów Związku sprawozdań ze swej działalności;
 - k) dokonywanie wyboru delegatów Związku jako organizatora wiodącego – z pracowników – na Kongres Spółdzielczości;
 - l) podejmowanie i realizowanie innych spraw niezastrzeżonych do kompetencji Zjazdu Delegatów Związku;
 - l) zatwierdzenie odpłatności za lustrację w postaci regulaminu.
8. Rada Nadzorcza może w każdym czasie żądać od Zarządu Związku wszelkich sprawozdań, wyjaśnień oraz udostępniania ksiąg i dokumentów.
 9. Rada Nadzorcza, lub w sytuacjach niecierpiących zwłoki jej Prezydium, może wydawać Zarządowi Związku konieczne zalecenia i wnioski, o realizacji których Zarząd Związku zobowiązany jest powiadomić wnioskodawców.
 10. Posiedzenia Rady Nadzorczej Związku odbywają się co najmniej dwa razy w roku. Terminy posiedzeń oraz porządek dzienny obrad określa Prezydium Rady Nadzorczej. Posiedzenia, o których mowa, powinny być również zwołane na żądanie 1/3 członków Rady Nadzorczej, lub uzasadniony wniosek Zarządu Związku.
 11. Dla prawomocności uchwał Rady Nadzorczej wymagana jest obecność na jej posiedzeniu co najmniej połowy członków, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.
 12. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków - z wyjątkiem przypadków, w których wymagana jest większość kwalifikowana. Uchwały powinny być wprowadzone do księgi protokołów, podpisane przez przewodniczącego lub jego zastępcę i sekretarza Rady Nadzorczej.
 13. Członek Rady Nadzorczej może żądać zwołania posiedzenia Rady, podając proponowany porządek obrad, lub podjęcia określonej uchwały na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.
 14. Jeżeli Przewodniczący Rady Nadzorczej nie zwoła posiedzenia albo nie zarządzi głosowania na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość na dzień przypadający w terminie tygodnia od dnia otrzymania żądania, wnioskodawca może samodzielnie zwołać posiedzenie, podając jego datę i miejsce albo zarządzić głosowanie na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.
 15. Uchwała organu może być podjęta, jeżeli wszyscy członkowie organu zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu organu albo głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała może być również wynikiem głosów częściowo oddanych na posiedzeniu, częściowo na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.
 16. Przy obliczaniu kworum uwzględnia się członków organów uczestniczących przez oddanie głosu na piśmie lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.
 17. Szczegółowe zasady i tryb działania Rady Nadzorczej i jej organów określa regulamin pracy Rady Nadzorczej uchwalony przez Zjazd Delegatów Związku.

§ 23

Do kompetencji Prezydium Rady Nadzorczej Związku należy:

- a) koordynacja prac komisji problemowych Rady oraz przygotowanie materiałów podlegających rozpatrzeniu na posiedzeniu plenarnym Rady Nadzorczej;
- b) współpraca z Zarządem Związku;
- c) opiniowanie rocznego sprawozdania finansowego, a także projektu rocznego preliminarza budżetowego Związku;
- d) bieżący nadzór i kontrola wykonania uchwał Rady Nadzorczej Związku oraz opiniowanie wniosków komisji problemowych Rady;
- e) wykonywanie innych zadań zleconych przez Radę Nadzorczą Związku.

§ 24

1. Zarząd Związku jest organem kolegialnym kierującym bieżącą działalnością Związku i reprezentującym go na zewnątrz. Zarząd składa się z 3 do 5 członków, w tym z Prezesa Zarządu i jego Zastępcy lub

- Zastępców. Liczbę członków Zarządu, w tym urzędujących oraz pełniących obowiązki społecznie, ustala Rada Nadzorcza.
2. Zarząd Związku może ustanowić swoich pełnomocników.
 3. Członkowie Zarządu Związku są powoływani przez Radę Nadzorczą na czas nieokreślony, w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu - przy wymaganej obecności co najmniej 50% wszystkich członków Rady Nadzorczej Związku.
 4. Członkami Zarządu Związku nie mogą być osoby będące członkami Rady Nadzorczej Związku. Prezes Zarządu w stosunku do osób zatrudnionych w Związku wykonuje funkcję kierownika zakładu pracy w rozumieniu przepisów ustawy - Kodeks pracy.
 5. Do kompetencji Zarządu Związku w szczególności należy:
 - a) organizowanie działalności Związku, w tym pracy dyrektorów Delegatur;
 - b) zapewnienie realizacji zadań ustawowych i statutowych Związku;
 - c) realizowanie uchwał i decyzji Zjazdu Delegatów oraz Rady Nadzorczej Związku;
 - d) organizowanie działalności i innych prac na rzecz zrzeszonych spółdzielni w zakresie określonym przepisami prawa i statutu Związku;
 - e) opracowywanie rocznych sprawozdań finansowych oraz rocznych preliminarzy budżetowych Związku;
 - f) przyjmowanie spółdzielni do Związku oraz rozpatrywanie oświadczeń w przedmiocie wypowiedzenia członkostwa ze Związku, wykreślanie spółdzielni z rejestru;
 - g) przedkładanie Radzie Nadzorczej wniosków o celowości utworzenia lub likwidacji jednostek organizacyjnych Związku;
 - h) sporządzanie wniosków do Rady Nadzorczej w przedmiocie wykluczenia członka ze Związku.
 - i) zatwierdzenie wewnętrznych regulaminów pracy i wynagradzania pracowników Związku;
 - j) reprezentowanie Związku w międzynarodowych i krajowych organizacjach spółdzielczych;
 - k) składanie sprawozdań z działalności Związku Zjazdowi Delegatów i Radzie Nadzorczej Związku;
 - l) wykonywanie innych czynności związanych z działalnością Związku niezastrzeżonych do właściwości Zjazdu Delegatów i Rady Nadzorczej Związku;
 - ł) określanie zgodnie z prawem spółdzielczym zasad i trybu prowadzenia lustracji oraz zlecanie ich przeprowadzenia;
 - m) podejmowanie decyzji o umorzeniu nieściągalnych należności Związku;
 - n) podejmowanie decyzji o wpisaniu podmiotu do wykazu Interesariuszy Związku oraz o jego wykreśleniu;
 - o) zatwierdzanie Regulaminu współpracy z Interesariuszami.
 - p) bieżące administrowanie majątkiem Związku.
 6. Posiedzenia Zarządu Związku zwoływane są co najmniej raz na dwa miesiące. Uchwały Zarządu podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności przynajmniej połowy liczby członków;
 7. Szczegółowe zasady i tryb działania Zarządu Związku określa regulamin pracy Zarządu Związku uchwalany przez Radę Nadzorczą Związku.
 8. Zarząd organizuje i zapewnia obsługę kancelaryjną organów Związku.

§ 25

Do postanowień wspólnych dla organów Związku należą:

- a) kolegialne wykonywanie swoich czynności przez każdy organ Związku;
- b) kierowanie pracami wszystkich organów Związku przez przewodniczących (prezesa) lub ich zastępców;
- c) przestrzeganie zasady, że:
 - przy podejmowaniu decyzji lub uchwał każdy członek organów Związku ma jeden głos;
 - organy Związku podejmują uchwały większością głosów w głosowaniu jawnym, chyba że przepisy ustawy Prawo spółdzielcze lub statutu stanowią inaczej;
 - głosowanie tajne przeprowadza się przy wyborach członków Rady Nadzorczej i Zarządu Związku, ich przewodniczących (prezesa), zastępców i sekretarzy oraz na żądanie 1/3 obecnych członków wymienionych organów;
 - przy obliczaniu głosów wymagających podjęcia uchwały uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwale.

- d) prowadzenie pracy przez organy Związku zgodnie z zasadami określonymi w regulaminach ich pracy.
- e) uczestniczenie w pracach organów Związku z głosem doradczym przedstawicieli Krajowej Rady Spółdzielczej oraz spółdzielni zrzeszonych w Związku.

VI. Struktura organizacyjna Związku

§ 26

Jednostkami organizacyjnymi Związku są

- a) Delegatury Regionalne, w tym:
 - Spółdzielcze Centra Szkoleniowo Konferencyjne,
 - Składnice Akt,
- b) Agencja Rozwoju i Promocji Spółdzielczości.

§ 27

1. Delegatury regionalne są przedstawicielami Związku w terenie. Działanie Delegatury Regionalnej obejmuje teren województwa lub kilku województw. W przypadkach gdy teren działania Delegatury obejmuje więcej niż jedno województwo Zarząd Związku może powołać rezydentów podlegających Dyrektorowi danej Delegatury.
2. Do zadań Delegatury należy w szczególności:
 - a) przeprowadzanie lustracji oraz badanie sprawozdań finansowych;
 - b) prowadzenie na rzecz zrzeszonych spółdzielni działalności instruktażowej, doradczej, szkoleniowej i informacyjnej;
 - c) integrowanie i rozwijanie współpracy gospodarczej pomiędzy spółdzielniami oraz prowadzenie promocji podmiotów spółdzielczych na rynkach lokalnych;
 - d) reprezentowanie interesów zrzeszonych w Związku spółdzielni wobec organów administracji państwowej, samorządu terytorialnego oraz innych instytucji i organizacji;
 - e) działanie na rzecz zrzeszonych i niezrzeszonych spółdzielni i organizacji;
 - f) wykonywanie innych zadań zleconych przez Zarząd.
3. Spółdzielcze Centra Szkoleniowo Konferencyjne prowadzą działalność statutową związaną z techniczną obsługą szkoleń i konferencji oraz usługami noclegowymi, wypoczynkowymi.
4. Składnice Akt prowadzą archiwizację i przechowywanie dokumentacji zlikwidowanych podmiotów.
5. Agencja Rozwoju i Promocji Spółdzielczości jest jednostką organizacyjną Związku mającą na celu rozwój i integrację środowiska spółdzielczego, popularyzującą nowatorskie formy działalności spółdzielczej oraz działającą na rzecz powoływania nowych podmiotów spółdzielczych.

§ 28

1. Delegatury regionalne, Spółdzielcze Centra Szkoleniowo-Konferencyjne, Składnice Akt oraz Agencja Rozwoju i Promocji Spółdzielczości są powoływane i likwidowane na wniosek Zarządu Związku po zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą.
2. Pracami jednostek organizacyjnych Związku kierują dyrektorzy (kierownicy) powoływani i odwoływani przez Zarząd Związku.
3. Zasady organizacji i funkcjonowania jednostek organizacyjnych określa regulamin zatwierdzony przez Zarząd Związku.

§ 29

Jednostki organizacyjne Związku nie posiadają osobowości prawnej i prowadzą działalność na podstawie rocznych planów finansowych dla każdej jednostki oraz preliminarza budżetowego zatwierdzanego przez Zarząd i Radę Nadzorczą Związku.

VII. Lustracja spółdzielcza

§ 30

1. Każda spółdzielnia obowiązana jest przynajmniej raz na trzy lata, a w okresie likwidacji corocznie, poddać się lustracyjnemu badaniu legalności, gospodarności i rzetelności jej działania, o ile przepisy nie stanowią inaczej. Lustracja jest wykonywana w zakresie i według zasad określonych w ustawie oraz regulacjach Krajowej Rady Spółdzielczej i Związku.
2. Podmiot spółdzielczy może wystąpić w każdym czasie o przeprowadzenie lustracji całości lub części jej działalności albo tylko określonych zagadnień. Lustracja, o której mowa, może być przeprowadzona na żądanie walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli), rady nadzorczej lub 1/5 członków spółdzielni.
3. Lustracja Związku nie zwalnia rad nadzorczych i zarządów spółdzielni od obowiązku zorganizowania i wykonywania w sposób właściwy kontroli wewnętrznej funkcjonalnej i samorządowej.
4. Celem lustracji jest pomoc w kształtowaniu prawidłowej i efektywnej działalności, a w szczególności: badanie legalności, rzetelności i gospodarności spółdzielni, udzielanie podczas czynności lustracyjnych fachowego doradztwa i instruktażu członkom organów samorządowych i służb funkcjonalnych spółdzielni.
5. Lustracja jest odpłatna a zasady odpłatności za wykonywanie czynności lustracyjnych w zrzeszonych i nie zrzeszonych w Związku spółdzielniach określa Zarząd Związku.
6. Zarząd Związku może podjąć uchwałę o postawienie zrzeszonej w Związku spółdzielni w stan likwidacji jeżeli jej działalność wykazuje rażące i uporczywe naruszanie prawa lub postanowienia statutu. W przypadku postawienia podmiotu spółdzielczego w stan likwidacji Związek wykonuje obowiązki przewidziane prawem.
7. W okresie likwidacji spółdzielni nie może ona wystąpić ze Związku.

§ 31

1. Lustrację przeprowadza wyznaczony przez Związek lustrator, posiadający wydane przez Krajową Radę Spółdzielczą uprawnienia lustracyjne.
2. Lustrator obowiązany jest zawiadomić radę nadzorczą i zarząd spółdzielni o rozpoczęciu czynności lustracyjnych. Członkowie rady nadzorczej uprawnieni są do uczestnictwa w lustracji.
3. Lustrator uprawniony jest do przeglądu ksiąg i wszelkich dokumentów w lustrowanej spółdzielni oraz do bezpośredniego sprawdzenia jej stanu majątkowego, a jej organy samorządowe i pracownicy obowiązani są do udzielania żądanych wyjaśnień i wszelkiej pomocy.
4. Lustrator obowiązany jest do udzielenia organom samorządowym i członkom spółdzielni fachowego doradztwa, pomocy, instruktażu i wskazówek w kwestiach wchodzących w zakres lustracji oraz innej problematyki, zwłaszcza w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej, gospodarki finansowej, rozliczeń z budżetem państwa, systemów wynagradzania, kontroli wewnętrznej oraz spraw związanych z wykonywaniem funkcji statutowych przez organy samorządu spółdzielczego.

§ 32

Z czynności lustracyjnych lustrator sporządza protokół, który składa radzie nadzorczej i zarządowi spółdzielni. Protokół, o którym mowa, podpisany przez lustratora i członków zarządu spółdzielni, ma moc dokumentu urzędowego.

§ 33

1. Funkcje lustracyjne wobec spółdzielni wykonują właściwe terytorialnie Delegatury Regionalne Związku.
2. Zarząd Związku prowadzi rejestr lustratorów uprawnionych do przeprowadzania w jego imieniu lustracji oraz wydaje pisemne upoważnienia do wykonywania czynności lustracyjnych.

VIII. Gospodarka finansowa

§ 34

1. Związek prowadzi gospodarkę finansową i rachunkowość kierując się przepisami prawa.
2. Związek może posiadać, nabywać i zbywać majątek oraz zaciągać zobowiązania.
3. Za swoje zobowiązania Związek odpowiada wyłącznie własnym majątkiem.

§ 35

1. Zadania statutowe Związku finansowane są:
 - a) z wpisowego i ze składek spółdzielni wnoszonych według zasad określonych w niniejszym statucie;
 - b) z dochodów z działalności statutowej Związku;
 - c) z dochodów z majątku Związku;
 - d) z darowizn;
 - e) z innych źródeł.
2. Związek może otrzymywać dotacje, dokapitalizowanie lub subwencje z różnych źródeł – tak krajowych jak i zagranicznych – z przeznaczeniem na realizację zadań statutowych i zleconych.

§ 36

1. Przychody ze składek członkowskich przeznaczane są na działalność statutową Związku i nie podlegają opodatkowaniu, a ich nadwyżka nie wykorzystana w roku obrachunkowym przechodzi na rok następny. Składki członkowskie w całości lub w części mogą być przeznaczane decyzją Zarządu na Fundusz Pomocy Spółdzielniom.
2. Przychody z innych źródeł nie przeznaczone na pokrywanie kosztów realizacji zadań statutowych Związku, po pomniejszeniu o należny podatek, stanowią nadwyżkę bilansową.
3. Nadwyżka bilansowa nie ulega podziałowi pomiędzy członków a o jej przeznaczeniu decyduje Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu Związku.
4. Stratę bilansową Związku pokrywa się z funduszy Związku.

§ 37

1. Koszty lustracji na rzecz zrzeszonych spółdzielni mogą być ponoszone przez Związek w kwotach zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą w planie finansowym.
2. Koszty innych czynności, zależne zwłaszcza od ich indywidualnego charakteru, mogą być finansowane według zasad określonych przez Zarząd lub w bezpośrednim uzgodnieniu z zainteresowanymi członkami Związku.

§ 38

1. Związek tworzy następujące fundusze:
 - a) fundusz zasobowy z wpłat wpisowego od spółdzielni oraz z części nadwyżki bilansowej i innych źródeł określonych przepisami prawa;
 - b) inne fundusze stosownie do uchwał Zjazdu.
2. Zasady gospodarowania wymienionymi funduszami określają ich regulaminy uchwalane przez Radę Nadzorczą Związku.

§ 39

1. Gospodarka finansowa Związku prowadzona jest na podstawie rocznego planu finansowego (preliminarza budżetowego), zatwierdzanego na wniosek Zarządu przez Radę Nadzorczą najpóźniej do dnia 31 marca roku którego dotyczy plan;

2. Jeżeli do 31 marca Rada Nadzorcza nie uchwali planu finansowego Związku na rok bieżący, przychody i wydatki Związku w bieżącym roku kalendarzowym ustala tymczasowo Zarząd, na okres nie dłuższy niż do 30 kwietnia.
3. Zarząd może dokonywać przesunięcia środków finansowych w ramach planu zgodnie z upoważnieniem Rady Nadzorczej Związku.
4. Rachunkowość Związku prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.
5. Rokiem obrachunkowym jest rok kalendarzowy.

IX. Postanowienia końcowe

§ 40

1. Zmiana Statutu wywołuje skutki prawne z chwilą jej wpisania w Krajowym Rejestrze Sądowym.
2. Zmiana statutu może być uchwalona wyłącznie przez Zjazd Delegatów Związku większością 2/3 ważnie oddanych głosów, przy obecności, co najmniej 50% delegatów.
3. W sprawach nieuregulowanych niniejszym statutem mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze.

§ 41

„Niniejszy tekst jednolity statutu został uchwalony przez XVIII Statutowy Zjazd Delegatów ZLSP w dniu 11 września 2025 r.”

Przewodniczący:

Sekretarz:

Krzysztof Grzelek

Paulina Kostrowa

Prezydium XVIII Zjazdu Delegatów
Związku Lustracyjnego Spółdzielni